

OPONENTNÍ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

název práce: Galerie Gothard
autor: Matěj Ponka
akademický rok: 2023/2024
vedoucí práce: doc. Ing. arch. Dalibor Hlaváček, Ph.D.
Ing. arch. Martin Čeněk, Ph.D.
Ing. arch. Tomáš Mínavi
oponent: Ing. arch. David Poloch

Tématem bakalářské práce Matěje Ponky byla galerie plastik na vrchu Gothard v Hořicích, která navazuje na dlouholetou souchařskou tradici spjatou s tímto městem. Navrhovaná budova nahrazuje již nevyhovující objekt galerie postavený svépomocně v 70. letech, a doplňuje tak venkovní expozici soch o rozsáhlé vnitřní expozice.

Při hledání konkrétního místa pro novou budovu se autor práce zabývá i širším kontextem vrchu Gothard a návazností navrhované instituce na strukturu města. Galerii umísťuje na svažité travnaté prostranství, přičemž kontinuitu parku zachovává situováním velké části stavebního programu do suterénu. Na povrchu se tak stavba projevuje jen několika samostatně působícími objekty roztroušenými ve svahu. Dominantu tvoří hlavní věž s výstavními prostory, která je doplněna menším objemem s administrativní a zásobovací funkcí a vstupní rampou, která ústí do suterénního podlaží.

Ve svém návrhu oživuje autor částečně také pamět místa, když navazuje na pozůstatky někdejší výletní restaurace, jejíž obvodové zdivo využívá jako sokl pro nejvýraznější část nové galerijní budovy. Poměrně velký abstraktní objem se mu tímto krokem podařilo ukotvit a provázat s místem, z něž vyrůstá.

Hlavní objem se stává výrazným prvkem vystupujícím z krajiny a propůjčuje tvář celé instituci. Velmi kladně vnímám navázání na zdivo výletní restaurace, které formálně poměrně jednoduchý objem hlavní věže rozvíjí a propojuje ho s místem nejen fyzicky, ale i v rovině historie lokality. Prvek věže spočívající na železobetonové stolici zlehka posazené nad kamenný sokl považuji za velmi zdařilý architektonický moment. Nosnou konstrukci věže ze železobetonu obaluje autor dřevěnou fasádou a využívá přitom tvarosloví připomínající dřevěnou rámovou konstrukci včetně příčného zavětrování. Přestože jde svým způsobem o „klamání tělem“, považuji ho za odůvodnitelné. Rastr dřevěných trámů mimo jiné vhodně člení velké plochy fasády věže a potlačuje okenní otvory prosvětlující výstavní prostory, které by jinak na jednoduchém objemu hlavní budovy mohly poutat příliš mnoho pozornosti. Pro druhý z objemů vystupujících nad terén je fasáda navržena z lomových pískovcových bloků. V kontextu využití budovy se jedná o zajímavě zvolený materiál. Přesto se nabízí otázka, zda jednotlivým objektům, kterými se galerie projevuje na povrchu, nechybí větší provázanost. Rozdílná volba materiálů pro hlavní věž, administrativně-zásobovací objekt i vstupní rampu může trochu oslabovat celkový architektonický výraz.

Autor velkou část stavebního programu umísťuje do suterénu, kam po rampě vstoupí i potenciální návštěvník. Na této úrovni se kromě depozitáře a různých technických místností nachází také nemalá část expozice, která pracuje se strohými výstavními prostory bez denního osvětlení. Odlišný charakter a možnosti prezentace plastik nabízí hlavní věž, která disponuje prosvětlenými převýšenými prostory a střešní terasou. Různorodost expozičních prostor je určitě dobrý rozhodnutím; práce s prostorem by však zároveň mohla být ještě o krok nápaditější.

V návrhu interiéru se autor věnuje hlavnímu schodišti a prostoru kavárny. Ten je z velké části definován zdivem a okenními otvory někdejší výletní restaurace a jeho charakter dotváří železobetonová stolice se čtyřmi sloupy umístěnými v prostoru a pásové okno pod stropem obíhající

místnost ze tří stran. Vložení železobetonové konstrukce se zajímavě a přitom účelně tvarovaným stropem je sebevědomým vstupem mezi původní obvodové stěny a funguje výborně. K plnému využití velkého potenciálu chybí návrhu interiéru trochu více originality a méně standardních řešení. Vzhledem k omezenému přísunu přirozeného světla do místnosti by bylo vhodné věnovat více pozornosti koncepci umělého osvětlení. Nejsem si jistý, zda by použití pěti subtilních lineárních svítidel bylo pro daný prostor dostatečné.

Bakalářská práce Matěje Ponky je zpracována pečlivě a podrobně. Zejména stavební část je velmi rozsáhlá a přes zjevnou náročnost (rozsáhlý suterén, několik nadzemních objektů) působí suverénně zvládnutým dojmem. I po formální stránce - graficky a jazykově - je práce na velmi dobré úrovni.

Přes drobné výtky hodnotím návrh jako zdařilý, promyšlený a silný svým výrazem, který se podařilo udržet od úvodní skici i při zpracování další fáze projektu. Kladně hodnotím také autorovu snahu přemýšlet nad širším kontextem a zapojením galerijní instituce do života města.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou B.

V Praze 11. 6. 2024

Ing. arch. David Poloch

